

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Padebvrnensi Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

servare contempnit quod ei sub iuramentum religione promissit, sed contra eum cum nobili viro Philippo Duce Sueviæ conjuravit. Unde cum ad nos pertineat iudicium iuramenti, per nos sibi de eo iustitiam petiit exhiberi. Cum igitur salutem nobilis ejusdem, de quo in novissimo districti examinis die tenebimur coram Deo reddere rationem, paterno desideremus affectu, fraternitati vestre per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatenus eum ex parte nostra monere diligentius & inducere procuretis ut iuramentum eidem Regi præstitum, non obstante iuramento quod postmodum exhibuit contra illud, cum ex eo quod primum fuit licitum constet secundum illicitum extitisse, de cetero servare procuret. Alioquin eum ad id per excommunicationem personæ & interdictum terræ sublato appellationis obstaculo compellatis, facturi utramque sententiam singulis diebus dominicis & festivis, pulsatis campanis, & candelis accensis, usque ad satisfactionem congruam firmiter observari.

NOBILI VIRO HENRICO PALATINO
Rheni.

Epist. 121.

Ad infamiam nominis tui cedit & perpetuum tuæ posteritatis opprobrium quod carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum fratrem tuum, vel nulla vel modica violentia interveniente, relinquens, nobili viro Duci Sueviæ adhæristi & quantum in te fuerat dejecisti eum quem erigere tenebaris. Sanè suam ad nos idem Rex querimoniam destinavit quod cum fidelitatis ei &c. ut supra usque paterno desideremus affectu, nobilitatem tuam monemus & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus iuramentum eidem Regi præstitum &c. usque servare procuret. Alioquin noveris nos venerabilibus fratribus nostris Siffido Maguntino Archiepiscopo & Episcopo Paderburnensi per apostolica scripta præcipiendo mandasse ut te ad id per excommunicationem personæ &c. usque in finem.

Scriptum est nobili viro Duci Brabantia in eundem modum usque in Romanorum Imperatorem electum, cui filiam propriam desponsaverat in uxorem, vel nulla &c. usque in finem. Executores dati sunt contra eum Leodiensis Episcopus, major Decanus & Præpositus sancti Gereonis Colonienfis.

NOBILI VIRO LANGRAVIO
Turingia.

Epist. 122.

Quia liberæ voluntatis arbitrium quanto violentius quis flectere nititur, tanto amplius in puritate sui propositi confirmatur, non credimus quod violentia Ducis Sueviæ tuam mutaverit voluntatem & animum variaverit, licet coactus fueris militare. Cum ergo necessitate cessante cessare soleat necessitatis effectus, monemus nobilitatem tuam & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus cum tempus acceperis, ad carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi fidelitatis obsequium sine dilatione qualibet rever-

taris, & sic in ejus dilectione proficias ut in gratiam nostram proficere merearis.

Scriptum est in eundem modum Regi Boemorum illustri.

MAIORI DECANO ET SANCTORUM
Apostolorum & sancti Gereonis Præpositis
Colonienfisibus.

Ad nostram noveritis audientiam pervenisse quod Bruno Adolphi quondam Colonienfis Archiepiscopi clericus, statutis sedis apostolicæ temerariè se opponens, dominum suum irreverenter induxit ut in carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum crimen prodicionis committeret & Duci Sueviæ pertinaciter adhereret; à quo, sicut dicitur, tamquam alius Iudas in prodicionis præmium pecuniam accipere non expavit. Ne igitur si post damnationem ejusdem Archiepiscopi prædictus Bruno, qui damnationis causam præstitit, remanserit indemnat, illud evangelicum fallere videatur, quo dicitur, *si cæcus cæcum ducit, ambo in foveam cadunt*, discretioni vestre per apostolica scripta mandamus quatenus eum omnibus beneficiis suis sine spe restitutionis appellatione remota privetis, ea personis idoneis conferentes. Quod si non omnes &c.

E I S D E M.

Ad nostram audientiam noveritis pervenisse quod Sibod clericus, qui beneficium quoddam de manu carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi receperat, & fidelitatis ei præstiterat iuramentum, conversus in arcum perversum, contra proprium veniens iuramentum, Sueviæ Duci juravit, & ab eo prædictum beneficium recepit. Ipse quoque, dum venerabilis frater noster Cameracensis Episcopus mandatis nostris infisteret exequendis, ab eodem Duce in diocesim ejus legatione suscepta, bona ejusdem Episcopi temerè occupavit, vassallos ejus Duci Sueviæ fidelitatem præstare compellens, fidelitate ipsius penitus abjurata. Quia verò tantæ præsumptionis excessum relinquere nolumus impunitum, discretioni vestre per apostolica scripta mandamus quatenus inquisita super iis & cognita plenius veritate, eundem Sibod ab omni officio sublato appellationis obstaculo deponatis, & omnibus eum beneficiis spoliatis, illa personis idoneis assignatis.

PADEBURNENSI EPISCOPO.

Quam detestabile sit crimen perjurij, veteris testamenti lectio manifestat. Nam cum præcepisset Dominus Israëlitis ut universos habitatores terræ quam eis promiserat, de ipsa delerent propter fœdus quod Iosue cum Gabaonitis inivit circumventus, & iuramentum quod principes multitudinis præstiterant eisdem incautè, Gabaonitæ mortis periculum evitarent, licet interrogati si in terra quæ filiis Israël forte debebatur forsitan habitarent, quia de terra longinqua venerant respondissent. Præterea quæ pœna mendacibus debeatur Ananix & Saphiræ mors subita proficitur, qui quo-

BB b b b ij

Epist. 123.

Epist. 124.

Epist. 125.

niam mentiti fuerant spiritui sancto, à conspectu Apostolorum principis, cuius sumus, licet immeriti, successores, mortui sunt educti. Cùm ergo nulla vel modica distantia sit inter perjurium & mendacium sacerdotis, dicente scriptura quòd verba sacerdotis aut vera sunt aut sacrilega, debent ecclesiastici viri, & præsertim qui prælationum obtinent dignitates, reatum perjurij & crimen mendacij penitus evitare & sic fugere inconstantia levitatem ne... sit eis si terram duabus viis ingredi convincantur, & si culpam incurrerint, non effugiant disciplinam. Miramur igitur non modicum & movemur quòd cùm carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo fidelitatis præsteris juramentum, & ab eo de regalibus fueris investitus, postquam per venerabilem fratrem nostrum Siffridum Maguntinum Archiepiscopum consecrationis beneficium suscepisti, tenuisti penè penitus circa eum, & ipsi tuæ devotionis obsequium subtraxisti. Ne igitur subditis tuis occasio fias similis levitatis, qui eis fortitudinis & constantia debes exempla præstare, fraternitatem tuam monemus & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta præcipiendo mandamus quatenus sic de cetero in ejus fidelitate persistas & sic ei patenter adhæreas & potenter quòd præterita negligentia per subsequentem diligentiam expietur, nec tam cito incurrisse notam perjurij videaris, quia id non possemus æquanimiter tolerare.

Scriptum est Abbati Corbeiensis in eundem ferè modum usque juramentum, & ei à suæ promotionis initio auxilium præsteris & favorem, nunc ultimò tenuisti penè penitus circa eum &c. usque expietur, nec incurrisse notam perjurij &c. usque ad finem.

ARCHIEPISCOPO TREVIRENSI.

Epist. 126.

Qualiter juramentum coram nobis præstitum & postmodum exhibitum in manibus Legati nostri observaveris, ne dicamus violaveris, qualiter irrita feceris quæ de tuis labiis processerant, dum veniens contra propriam sponsonem, promissiones infregeris redactas in scriptis & sigilli proprii munimine roboratas, qualiter in obedientia & devotione non persistiteris, tua prudentia non ignorat. Nos autem, licet possemus ex iis tamquam notoriis, & quæ nulla poterant tergiversatione celari, canonica severitatis in te sententiam promulgare, credentes tamen quòd patientia nostra te ad pœnitentiam revocaret, excessus tuos dissimulavimus hætenus & te duximus ex multa gratia supportandum. Verùm quoniam secundum impœnitens cor tuum thesaurizas tibi iram in die iræ, ita ut superbia tua semper ascendat, nec adicias ut conditionis propriæ recorderis, finaliter & peremptoriè tibi scribimus, sub debito juramenti & quanta possumus districtione mandantes ut carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo potenter adhæreas & patenter, per te ac tuos publicè ipsi auxilium tribuens & favorem. Alioquin securim ad radicem arboris infructuosæ immo etiam perniciosæ ponemus,

ne terram inutiliter occupet, & florentem vineam sterilitatis suæ umbra confundat. Quòd si aliqui de Ecclesia Trevirensi favorem tibi præsumerent adhibere, præsumptionem eorum taliter puniremus quòd eorum pœna multis proficeret ad cautelam; immo et si tota Ecclesia Trevirensis in erroris tui defensione peccaret, nos in eam animadvertere curaremus, & honoris metropolitici dignitatem, quam per sedem est apostolicam assecuta, alias transferre propter ingratitude vitium cogeremur.

PRÆPOSITO, ARCHIDIACONO, Canonici, & ministerialibus Ecclesia Trevirensis.

Inconstantiam & facilitatem, ne perjurium & infidelitatem dixerimus, Archiepiscopi Trevirensis vobis credimus per ejus opera patuisse. Nos autem memores dilectionis antiquæ quam apostolica sedes exhibuit Ecclesie Trevirensi, pro cujus defensione interdum persecutiones etiam gravissimas est perpessa, & recolentes devotionem illam quam Ecclesia Trevirensis Ecclesie Romanæ solita fuerat exhibere usque modò, mitius egimus contra eum, & ipsum duximus æquanimiter tolerandum, credentes quòd patientia nostra eum ad pœnitentiam revocaret. Verùm quoniam superbia ejus semper ascendit, ne videamur errorem ejus dissimulando fovere, similiter ei ac peremptoriè scribimus &c. *ut supra usque confundat.* Ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus eundem Archiepiscopum ad mandatum apostolicum exequendum diligentius moneatis, parati, cùm super hoc fecundò vobis scripserimus, quòd mandavimus humiliter adimplere. Credimus enim & pro certo tenemus quòd Ecclesia Trevirensis Ecclesie Romanæ matris & magistræ suæ dispositioni parebit, nec ejus obviabit aliquando institutis. Quòd si forsan, quòd non credimus, in erroris ejusdem Archiepiscopi defensione peccaret, in eam animadvertere curaremus, & in panam ipsius honoris metropolitici &c.

Epist. 127a

ILLVSTRI REGI OTTONI IN Romanorum Imperatorem electo.

Cum inter te ac dilectam in Christo filiam natam Ducis Brabantie sponsalia fuerint approbante Legato nostro contracta, nostræ voluntatis existit ut quòd initiatum est legitime, nisi per alium steterit, compleatur. Cùm ergo puella ipsa ætati nubili sit vicina, monemus serenitatem tuam & exhortamur attentius quatenus usque ad nubilem ejus ætatem expectes, & si pater ejus eam tibi tradere noluerit requisitus, ex tunc liberè cui volueris, in Domino tamen, nubas.

*Epist. 128.
Vide supra
Epist. 13. 66.
111.*

ILLVSTRI REGI ANGLORVM.

Quam tuæ serenitatis excellentia honoris & exaltationis reciperet incrementum, si carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi promotio felicem sortiretur eventum, si diligenter attendas, intelliges per te ipsum, cùm te latere non possit quòd ei non solum adver-

Epist. 129.